

PastWomen

Moltes de les activitats quotidianes no deixen rastres arqueològics, però són imprescindibles per la supervivència del grup. Buscar aigua, recollir llenya, recol·lectar, ensenyar, cuidar i transmetre informació a les noves generacions per sobreviure en un medi que coneixen bé. En totes aquestes diverses tasques hi van participar dones, homes, infants i gent gran, compartint l'esforç per continuar endavant amb les seves vides.

WWW.PASTWOMEN.NET

Calendari 2019

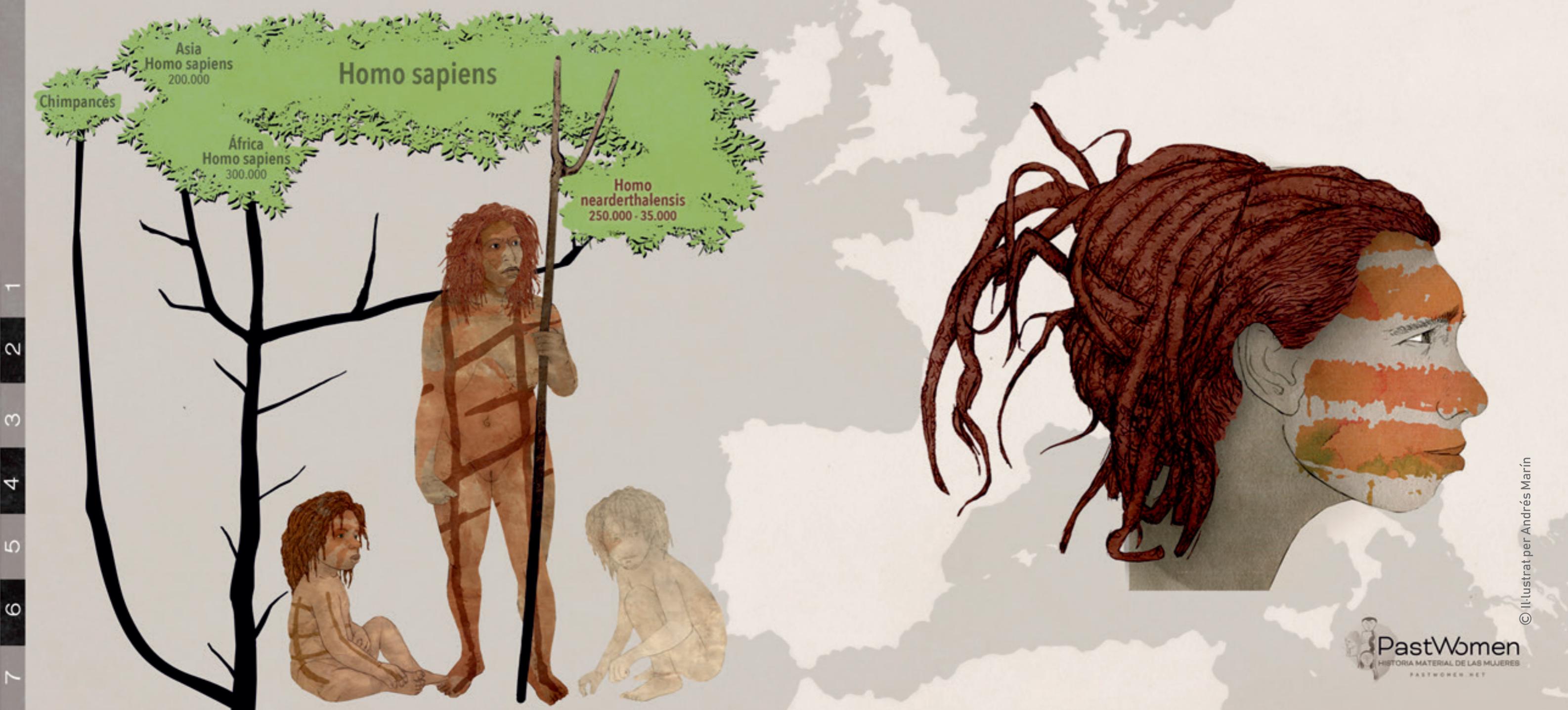

La representació d'un part en un ambient ibèric ens evoca un moment vital de màxima intensitat a la vida de les dones i de tota la comunitat. És enfocar-se a la por, al dolor i a l'esperança en harmonia amb la naturalesa més primitiva, que enllaça a les dones de totes les èpoques. Un acte fisiològic, íntim i compartit, que es converteix en social al trobar recolzament d'altres dones expertes, que ajuden en el part i guien en la criança del nou infant que neix.

GENÈR

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Publicació d'*Archaeology and the Study of Gender*
de Margaret Conkey y Janet Spector | 1984

Entre 250.000 i 35.000 anys abans del present apareixen a Europa les *Homo Neanderthalensis*. Durant aquest període es generalitza l'ús del foc, es desenvolupen noves tècniques de talla més eficients i apareixen els primers signes d'expressió simbòlica. La caça, el carinyerisme i la recol·lecció de fruits i vegetals van ser la manera de subsistència bàsica. Les analítiques d'ADN han mostrat la híbridació amb la nostra espècie.

FEBRER

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
4	5	6	7	1	2	3
		Dia Mundial contra la Mutilació Genital Femenina		8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
	Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència		21	22	23	24
18	19	20	25	26	27	28
25	26	27	28			

© Il·lustrat per Miguel Salvatierra

Proveir-se, recol·lectar, capturar, explorar, jugar, observar, aprendre, cuidar, transformar... La relació de dones, homes, i infants amb el medi durant el Neolític, no només suposa l'ús de certs recursos per la supervivència, sinó també apropiar-se simbòlicament del territori creant paisatges amb els que hi senten vinculació.

MARç

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
4	5	6	7	1	2	3
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2003 | 1º Curs d'Arqueologia i Gènere. Universitat de Granada

Dia Internacional de les Dones

© Il·lustrat per ^aRU-MOR

A les comunitats fenícies i púniques les cases van ser un dels escenaris principals de les activitats de tipus productiu i comercial. La disposició a l'espai de les evidències productives, en els àmbits residencials, ens indica el domini d'economies domèstiques de caràcter col·laboratiu, en les que tots els membres del grup familiar -homes i dones, joves, gent gran i infants- hi participaven.

ABRIL

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Dia Internacional contra
l'esclavitud infantil

El festival de la Osa tenia lloc cada quatre anys en el santuari de la deessa Artemis a Brauron (Àtica). Les nenes d'Atenes hi anaven en processó i ballaven com si fossin osses rememorant la mort mítica d'una ossa consagrada a Àrtemis. El ritual era una forma pública d'acció de les nenes en el culte oficial de la polis d'Atenes i, per tant, un reconeixement de la seva participació a la comunitat cívica.

M A I G

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5 Dia Internacional de la Llevadora
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Publicació d'*El segon sexe* de Simone de Beauvoir | 1949

© Il·lustrat per Andrés Marín

Cuidar ens fa humans. La cura és una part fonamental de la quotidianitat de les poblacions de l'Edat del Cobre que no només suposa aconseguir el benestar emocional i físic de les persones, sinó també la posada en pràctica de coneixement i tecnologia invisibilitzats pels discursos històrics.

J U N Y

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
3	4	5	6	7	8	1 2
10	11	12	13	14	15	9 16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

© Il·lustrat per Francesc Ràfols

El treball és dur i moltes tasques de les primeres comunitats camperoles del Neolític... els poblat es transformen en un espai de vida compartida. Les parets de les cabanes donen aixopluc, però les activitats del dia a dia es dissemenen entre elles, des dels manantials fins als camps de conreu, els boscos i les pastures, propiciant trobades, converses i jocs.

J U L I O

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	Dia Internacional de les dones negres i afrodescendents			

© Il·lustrat per Miguel Salvatierra

Gran part de les activitats quotidianes a les poblacions ibèriques es portava a terme als habitatges. El registre arqueològic mostra que són espais multifuncionals a on es processen els aliments, es tenia cura de les persones o a on s'elaboraven teixits. En elles destaca el pati com una de les zones on es concentra més activitat.

AGOST

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
5	6	7	1	2	3	4
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

© Il·lustrat per Iñaki Díéguez

La investigació de la Batalla de Baecula ha permès analitzar com influeix un episodi traumàtic en el territori local. Les seves conseqüències afecten a la societat en el seu conjunt. Aquesta imatge reflexa l'abandonament de la ciutat i el moviment d'una població esbiaixada i marcada per un conflicte a escala global.

SETEMBRE

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
2	3	4	5	6	7	1
9	10	11	12	13	14	8
16	17	18	19	20	21	15
23 30	24	25	26	27	28	22
						29

Dia Internacional contra
l'Explotació Sexual i el Tràfic
de Dones i Criatures

A les comunitats fenícies les pràctiques rituals impregnaven la vida domèstica. L'ús d'objectes màgics destinats a protegir les cases i les persones està documentat. Una pràctica extesa va ser col·locar penjolls, anells i braçalets als infants per protegir-los de les malalties i els mals esperits. Aquestes pràctiques rituals es vinculen a les dones.

OCTUBRE

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Dia International de les Nenes

Dia International de les Dones Rurals

© Il·lustrat per Francesc Ràfols

A les colònies gregues les dones i les seves activitats estaven present a l'àgora i als carrers de la ciutat. Anaven als temples durant les festivitats religioses com les Tesmofòries i tenien un paper actiu als funerals, en la cura dels morts i les tombes, les quals adornaven i mantenien com un símbol de cohesió familiar.

NOVEMBRE

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
4	5	6	7	1	2	3
11	12	13	14	8	9	10
18	19	20	21	15	16	17
25	26	27	28	22	23	24
Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones						

1992 | 1ª Sessió sobre Arqueologia i Dones a Espanya a la Reunió d'Arqueologia Teòrica. Santiago de Compostel·la

 PastWomen
HISTÒRIA MATERIAL DE LES MULHERES

© Il·lustrat per Miguel Salvatierra

Pedres de molins, cereals carbonitzats, recipientes ceràmics fragmentats, punxons i agulles fetes d'os treballat i metall, restes de teixit, pesos de teler, cossos sense vida, objectes d'adornament, etc... són alguns dels restes materials que converteixen els espais domèstics en marcs inigualables per l'estudi de la vida quotidiana de les societats de fa aproximadament 4.000 anys

DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
2	3	4	5	6	7	1
9	10	11	12	13	14	8
16	17	18	19	20	21	15
23 30	24 31	25	26	27	28	22
						29

Reconeixement del vot
femení a Espanya | 1931

1979 | Convenció sobre l'Eliminació de totes
les formes de Discriminació contra les Dones

1952 | Convenció sobre els
Drets Polítics de les Dones

DESEMBRE

En el món fenici-púnic les dones tenien un paper essencial a la vida religiosa de la família i la comunitat. Participaven com a devotes, oferents, músiques i ballarines; en determinats àmbits també exercien de sacerdotesses. Elles eren les encarregades de dirigir la cerimònia i realitzar el ritual.

© Il·lustrat per ^aRU-MOR

2

0

2

0

Gener

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Febrer

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

Març

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Abril

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Maig

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Juny

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Setembre

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Octubre

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
		1	2	3	4	5
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Novembre

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Desembre

Di	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Assessorament científic sobre imatges i textos:

Equip de recerca del projecte GENDAR HUM -1904

Il·lustracions:

Iñaki Diéguez Uribeondo

Andrés Marín Jarque

Francesc Ràfols

María del Carmen Ruiz Moreno ^aRU-MOR

Miguel Salvatierra Cuenca

Disseny:

Ana B. Herranz Sánchez

www.pastwomen.net

Universidad
de Jaén

Instituto
Universitario
de Investigación
en Arqueología
Iberica

GENDAR
HUM-1904

JUNTA DE ANDALUCÍA
CONSEJERÍA DE ECONOMÍA Y CONOCIMIENTO